Dosarul nr.2a-1713/24 (2-24081751-03-2a-24122024)
Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central
Judecător: Alexandra Romanaș

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

21 octombrie 2025 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,
grefier Olga Topada
examinând în ședință publică cererea de apel depusă de Tcaci Andrei reprezentat de avocatul Zavalișca Lilian împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 31 octombrie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Strijov Natalia către Tcaci Andrei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

constată:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 24 iulie 2024, reclamanta Strijov Natalia a depus o cerere de chemare în judecată către Tcaci Andrei prin care a solicitat modificarea prin majorare a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, *****, stabilit prin hotărârea judecătoriei Orhei nr. 2-2076/2018 din 29 ianuarie 2019, de la 1200 lei lunar la 3000 lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii în instanța de judecat; încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, cu pârâtul a fost în relații de căsătorie, iar de la viața de familie cu pârâtul au un copil minor *****.
3. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 2-2076/2018 din 29 ianuarie 2019, căsătoria a fost desfăcută, iar domiciliul copilului minor a fost stabilit cu reclamanta. La fel mai indică că a fost dispusă încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de 1200 lei lunar.
4. Susține reclamanta că, de la data stabilirii pensie de întreținere, au crescut cheltuielile pentru întreținerea copiilor, s-au ridicat prețurile la produsele alimentare, rata inflației a crescut considerabil, iar suma de 1200 lei este insuficientă să acopere cheltuielile lunare pentru întreținerea unui copil în vârstă de 12 ani, iar suma de 3000 lei lunar ar fi cuantumul capabil a satisface toate cheltuielile de întreținere a acestuia.

Poziția instanței de fond:

5. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 31 octombrie 2024 acțiunea civilă a fost admisă. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere stabilit prin Hotărârea

Judecătoriei Orhei din 29 ianuarie 2019 şi s-a încasat de la Tcaci Andrei, în beneficiul lui Strijov Natalia pensia pentru întreținerea copilului minor *****, în mărime de câte 3000,00 lei lunar, începând cu data de 24 iulie 2024, până la atingerea majoratului copilului minor. S-a încasat de la Tcaci Andrei în beneficiul lui Strijov Natalia suma de 4000,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. S-a încasat de la Tcaci Andrei în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 250,00 lei, pentru capătul de cerere cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Solicitarea apelantului:

6. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 noiembrie 2024 pârâtul Tcaci Andrei reprezentat de avocatul Zavalișca Lilian a declarat apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă modificarea pensiei de întreținere a copilului minor de la 1200 lei lunar la 2000 lei lunar.

Argumentele părților:

7. În motivarea cererii de apel s-a invocat că, suma modificată pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală şi necesară, totodată însă, să nu fie în defavoarea celuilalt părinte, suma trebuie corespunde în mod real nevoilor minorului şi necesităţilor de întreţinere la această vârstă. Conchide că instanţa de fond, nu trebuia să favorizeze un părinte în detrimentul altuia, iar mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă şi echitabilă, determinată în exclusivitate de instanţa de judecată. Astfel, instanţa de fond, la modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, nu a ţinut cont şi de dispoziţiile art. 58 alin. (1) şi art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
8. Mai menționează că, pe marginea educaţiei şi creşterii copilului care este menţionată în cererea de chemare în judecată şi în hotărârea din 31 octombrie 2024, precum că în exclusivitate îi revine în sarcina reclamantei, este un fapt neprobat, ori bonurile care lea prezentat nu elucidează că au fost procurate bunuri şi produse pentru întreţinerea copilului minor.
9. Consideră că instanţa de fond, a luat drept bază informaţia BNS, or, informaţia BNS este circumstanţă stabilită, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil şi nu informaţia despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau informaţia cu privire la mărimea minimului de existent, care la moment este de 3222,9 lei, prin urmare jumătate din minimul de existenţă este de 1611,45 lei.
10. Susține că, în cadrul şedinţei a reiterat faptul este de acord cu majorarea pensiei de întreţinere în mărime de 2000 lei, reieşind din coşul minim de consum şi posibilităţile apelantului de a achita. Ori apelantul mai are un copil comun cu intimata care deşi a împlinit majoratul de asemenea solicită ajutor de la tata care sistematic îl acordă. Astfel că instanţa nu a cercetat multe-aspectual starea de fapt şi nici majorarea cuantumului pensiei de întreţinere, în măsura echităţii ambilor părinţi.

11. Reiterează în continuare că, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică, pentru anul 2024 prevede minimum de existenţă pentru copii de la 7-17 ani în oraşele mari constituie suma de 3222,9 lei. Legitim ar fi modificarea pensiei alimentare din contul lui Tacaci Andrei a sumei de 1 611,45 lei, lunar, pentru întreţinerea copilului minor *****, sumă egală cu minimul de existenţă stabilit de Biroul Naţional de Statistică (3222.9/2 = 1611,45 lei), necătând la faptul dat apelantul este de acord să achite suma de 2000 lei lunar pensia pentru întreținerea copilului minor *****. Referitor la argumentele înserate în hotărâre urmează a fi apreciate critic, o dată cu neîncadrarea în norme juridice, temeiurile de fapt şi de drept
12. În cadrul ședinței instanței de apel apelantul Tcaci Andrei și reprezentantul acestuia, avocatul Zavalișca Lilian nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată.
13. Prin cererea din 06 octombrie 2025 reprezentantul apelantului Tcaci Andrei, avocatul Zavalișca Lilian a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și în lipsa apelantului (f.d. 69).
14. Prin urmare, în temeiul art. 379 alin.2) CPC, instanța de apel a dispus examinarea cauzei in lipsa apelantului și reprezentantului acesteia, care au fost înștiințați în mod legal despre data și ora examinării cauzei și care au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.
15. Intimata Strijov Natalia a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.
16. Reprezentantul intimatei, avocatul Munteanu Diana a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond. Totodată a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

Aprecierea instanței de apel:

17. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, audiind declarațiile participanților la proces, examinând materialele dosarului, Colegiul civil consideră necesar să respingă cererea de apel din următoarele motive:
18. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
19. Instanţa de apel constată că Judecătoria Orhei, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii la 31 octombrie 2024, cererea de apel a fost formulată la data de 29 noiembrie 2024, prin urmare în termen legal.
20. Conform art. 385 lit. „a” CPC al RM instanţa de apel după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
21. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
22. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărârii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

23. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
24. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
25. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.
26. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
27. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
28. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
29. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
30. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării

pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

31. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
32. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
33. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanţei de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
34. Raportând dispoziţiile normelor suscitate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, instanța de apel consideră că concluzia instanţei de fond este una corectă, din următoarele raționamente.
35. Articolul 5 alin. 1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
36. La caz, obligaţia părinților de a-şi întreține material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfințită în art.48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres stabileşte că, părinții au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.
37. Colegiul reține că, prin prezenta cerere de chemare în judecată, reclamanta Strijov Natalia a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere încasată de la Tcaci Andrei în beneficiul lui Strijov Natalia pentru întreținerea copilului minor ***** stabilită prin Hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 29 ianuarie 2019, prin majorarea cuantumului pensiei de întreținere la 1200 lei/lunar la 3000 lei lunar.

38. Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, instanța de fond prin hotărârea din 31 octombrie 2024 a conchis asupra temeiniciei pretențiilor formulate de către reclamanta Strijov Natalia, modificând cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor stabilit prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 29 ianuarie 2019, majorând pensia de întreținere a copilului minor ***** la 1200 lei lunar la 3000 lei lunar..
39. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Tcaci Andrei reprezentat de avocatul Zavalișca Lilian a contestat-o cu apel.
40. În contextul argumentelor invocate de apelantul Tcaci Andrei în cererea de în cererea de apel, Colegiul judiciar reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia în egală măsură ambii părinţi în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfinţite în legislaţia naţională şi cea internaţională.
41. Colegiul notează că potrivit prevederilor art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.
42. Instanța de apel mai menționează că, modificarea cuantumului pensiei de întreținere poate avea loc doar, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, urmând a fi luate în considerare și alte circumstanțe importante ale părților.
43. Astfel, starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).
44. Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, se remarcă următoarele aspecte intrinseci, care influenţează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, şi anume, numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere.
45. Sintagma alte circumstanţe importante, stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art.110 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.:chestiuni de ordin medical).
46. După cum s-a reținut mai sus, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie

formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparţinând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.

47. Astfel, întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.
48. Alăturat, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.
49. Potrivit art. 58 alin. 1) Cod Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. 1) Codul familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.
50. În fapt s-a constatat că, părinții minorului ***** sunt părțile mama – Strijov Natalia la întreținerea căreia se află copilul minor și tata – Tcaci Andrei, fapt confirmat prin certificatul de naștere seria NA-VI ***** (f.d.9).
51. În contextul pretențiilor formulate în acțiune se reține că, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 29 ianuarie 2019, s-a desfăcut căsătoria încheiată între reclamantă și pârât, s-a stabilit locul de trai al copilului minor ***** cu mama Tcaci Natalia. Totodată s-a încasat de la Tcaci Andrei în beneficiul lui Tcaci Natalia pensia pentru întreținerea copilului minor ***** în mărime de 1200 lei, lunar începând cu data adresării în judecată și până la atingerea majoratului copiilor.
52. În temeiul alin.2) al art.75 Codul Familiei, cuantumul cotelor stabilite la alin.1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.
53. Conform art. 76 alin. 2) Codul Familiei, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
54. Tot aici, Colegiul civil menţionează şi faptul că, principiul primar intereselor copilului, precum şi caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989. În acest sens, Convenţia nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viaţă, ci include concepţia supravieţuirii şi dezvoltării lui.
55. Potrivit prevederilor art. 27 al Convenţiei nominalizate, statele părţi recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viaţă suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Parinţilor şi oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limitele

posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

56. Ținând cont de cadrul normativ precitat în materia drepturilor și obligațiilor părinților și copiilor, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material copiii minori, predominant fiind interesul suprem al copilului, Colegiul civil notează că prima instanţă corect a apreciat necesitatea modificării prin majorare a pensiei de întreținere a copilului minor *****, de la 1200 lei lunar la 3000 lei lunar.
57. Aici Colegiul reiterează că, ambilor părinți le revine obligația de întreținere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor, în cazul în care părinții divorțează sau nu mai duc viață comună, iar obligația de întreținere a unui copil nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești, implicând o mulțime de alte obligații și activități subsecvente.
58. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de *dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia*. La examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.
59. În acest sens Colegiul face referire la dispozițiile legale, anterior enunțate, potrivit cărora la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.
60. Astfel, pornind de la criticile apelantului precum că, la modificarea pensiei de întreținere instanța urma să țină cont de datele Biroului Național de Statistică potrivit căruia minimul de existență pentru copii de la 7-17 ani constituie 3222, 9 lei, precum și de faptul că apelantul este de acord să achite pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 2000 lei lunar, ceea ce este mai mult de jumătate din minimul de existență în mărime de 1611, 45 care îi revine fiecărui părinte, Colegiul civil reține următoarele.
61. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani constituie 3242, 1 lei.
62. Aici Colegiul judiciar reține că, datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanţă importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, *astfel fiind cu titlu de informare, și nu obligatorie*.
63. Totodată, pornind de la criticile apelantului aduse în cererea de apel precum că, apelantul este de acord să achite pensia de întreținere a copilului minor în mărime de

2000 lei lunar, Colegiul civil reține că, în cazul în care instanța ar încasa pensia de întreținere a copilului minor în suma solicitată de apelant - 2000 lei lunar, la caz ar fi lezate substanţial drepturile şi interesele copilului minor, cât şi a reclamantei-intimatei Strijov Natalia pe seama căreia este pusă povara întreţinerii deplină a copilului minor.

64. Astfel, în cazul în care s-ar purcede la calcularea sumei pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 2000 lei, faptul dat ar leza drepturile copilului la minimul de existență, fapt inadmisibil.
65. Mai mult ca atât, în prezent copilul minor se află la educația și întreținerea mamei, care își exercită nu numai obligațiile patrimoniale, dar și obligațiile nepatrimoniale, ce ține de creșterea și îngrijirea zilnică a acestuia, asigurându-l inclusiv cu spațiu locativ și suportând toate cheltuielile în acest sens.
66. Totodată, Colegiul atrage atenția că întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul/copii.
67. Mai mult ca atât, pe măsură ce copii minori cresc, aceștia au cerințe și necesități materiale mai mari și prin urmare situația s-a schimbă, iar pensia de întreținere încasată în mărime 1200 lei, nu acoperă pe deplin cheltuielile necesare pentru întreținerea copilului de vârsta de 13 ani.
68. În atare circumstanțe Colegiul civil, pentru a nu leza drepturile copilului minor la întreținere lunară adecvată, consideră că instanţa de fond întemeiat a dispus modificarea și încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor în mărime de 3000 lei lunar.
69. De altfel, Colegul civil nu poate reține argumentele apelantului precum că urma să se țină cont de faptul că părțile mai au un copil comun care deja a împlinit majoratul, căruia apelantul îi acordă sistematic ajutor, or, alegerea de a susține și de acorda ajutor copilului său major îi revine în mod exclusiv apelantului și nu constituie temei de casarea a hotărârii instanței de fond.
70. Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către apelant în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă.
71. Or, apelantul nu a prezentat argumente verosimile și admisibile în combaterea soluției adoptate de prima instanță, iar în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 din Codul de procedură civilă.
72. Reieşind din cele expuse, Colegiul civil consideră că totalitatea circumstanțelor relatate mai sus în ansamblul lor, aprecierea juridică corectă a materialelor cauzei, a probelor administrate, a înscrisurilor anexate și raportate la exigențele legislației în

vigoare, determină incontestabil legalitatea și temeinicia hotărârii atacate și prin urmare a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 CPC al RM a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, şi prin urmare apelul declarat de Tcaci Andrei urmează a fi respins cu menţinerea hotărârii primei instanţe.

73. Conform art. 90 lit.i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.
74. Conform prevederilor art. 96 alin.1) CPC, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
75. Potrivit prevederilor alin.1[1]) al aceluiași articol, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
76. Din normele de drept citate supra, rezultă în mod cert că, partea care a avut câștig de cauză este în drept să solicite încasarea cheltuielilor de asistență juridică dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat și în măsură în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.
77. Pentru a fi rambursate cheltuielile de asistenţă juridică potrivit art.96 CPC, trebuie confirmate că realmente au fost angajate, necesare şi rezonabile ca mărime.
78. Colegiul civil reține că, reprezentantul intimatei Strijov Natalia, avocatul Munteanu Diana a solicitat încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică suportate în legătură cu examinarea cauzei în instanța de apel, anexând în acest sens bonul de plată nr. 606827 din 09.06.2025, potrivit căruia intimata Strijov Natalia a achitat CA ”Diana Munteanu” suma de 2500 lei (f.d.71).
79. Prin urmare, Colegiul civil conchide despre necesitatea intervenirii în compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică, și încasează de la Tcaci Andrei în beneficiul lui Strijov Natalia cheltuilelile de asistență juridică în mărime de 2500 lei.
80. Reieşind din cele expuse mai sus, instanța de apel consideră că, motivarea pretenţiilor expuse în cererea de apel nu sunt bazate pe careva probe concludente, de aceea se ajunge la concluzia că apelul trebuie să fie respins, iar hotărârea primei instanţe - menţinută.
81. În temeiul art. 385 lit. „a” CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Respinge cererea de apel depusă de Tcaci Andrei reprezentat de avocatul Zavalișca Lilian.

Menține hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 31 octombrie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Strijov Natalia către Tcaci Andrei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată, fără modificări.

Încasează de la Tcaci Andrei în beneficiul lui Strijov Natalia cheltuielile de judecată suportate instanța de apel în sumă de 2500 (două mii cinci sute) lei.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**